

Vlaanderen
is milieu

OPROEP PROEFTUINEN DROOGTE 2022

INFOESSIE 30 maart 2022

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Programma

- ▶ **Wat zijn proeftuinen droogte?**
- ▶ **Selectiereglement 2022**
- ▶ **Traject 2022**
- ▶ **Vragen en suggesties**

Vlaanderen
is milieu

WAT ZIJN PROEFTUINEN DROOGTE?

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Wat vooraf ging

▶ 2019 eerste (eenmalige) oproep

- N.a.v. lange periode van droogte
- 4 milj. €
- Oproep naar privé-bedrijven, minstens 3
- 25 voorstellen, 8 projecten goedgekeurd

▶ 2020 tweede oproep

- Herhaling oproep, zelfde voorwaarden
- 21 voorstellen, 8 projecten goedgekeurd

▶ 2021 derde oproep

- Proeftuinen droogte in Blue Deal → circulair watergebruik als regel
- 4 milj. € beschikbaar, 2,5 miljoen milj € toegekend
- 15 eerste voorstellen, 8 definitieve, 6 goedgekeurd

Projecten in uitvoering

► Projectfiches op:

www.vmm.be/water/projecten/proeftuinen-droogte

20 proeftuinen werken al aan oplossingen voor waterschaarste

In 20 proeftuinen werken bedrijven al samen aan innovatieve projecten die waterschaarste in periodes van droogte kan inperken. Met deze proeftuinen willen we al doende leren over de praktische en technische uitdagingen en oplossingen op het terrein. Op die manier openen we de weg naar andere gelijkaardige projecten die overal in Vlaanderen de droogte te lijf gaan.

Oproep 2022

- ▶ **Beschikbaar budget: bijna 5,5 miljoen euro**
- ▶ **Uitvoeringstermijn: maximaal 3,5 jaar (juli 2026)**
- ▶ **Focus op effectieve oplossingen op het terrein**
- ▶ **Aangepaste voorwaarden:**
 - ook non-profit en overheidsbedrijven
 - minder nadruk op innovatie

REGLEMENT PROEFTUINEN DROOGTE 2022

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Selectiereglement 2022

- ▶ **Wie kan een voorstel indienen?**
- ▶ **Welke projecten zoeken we ?**
- ▶ **Steunpercentage**
- ▶ **Uitvoeringstermijn**
- ▶ **Hoe beoordelen we voorstellen ?**
- ▶ **Voorwaarden**
- ▶ **Communicatie en engagement**
- ▶ **Uitbetaling subsidie**

Wie kan een voorstel indienen ?

- ▶ **Samenwerkingsverband van minstens 3 ondernemingen**
 - Industrie
 - Landbouw
 - Non-profit (nieuw!)
 - Overheid (nieuw!)
- ▶ **Voorwaarden:**
 - Ondernemingsnummer
 - **water leveren of afnemen!** Ondersteunende partners of leveranciers van technologie kunnen geen rechtstreekse begunstigde zijn van subsidie. (wel via omkaderingskosten)
- ▶ **Formele structuur niet nodig, wel engagementsverklaring**

Welke projecten zoeken we?

- ✓ Water circulair gebruiken
- ✓ Verhogen waterbeschikbaarheid
- ✓ In gebieden met waterstress

Verlagen
watervraag

Water veilig
opnieuw gebruiken

Maximaal
gebruik
regenwater

Water lokaal opnieuw
infiltreren en zo
weinig mogelijk
afvoeren naar de
riolering

Bijdragen aan
structurele
oplossing voor
lokale waterstress

Kwaliteit afstemmen
op toepassing

Steunpercentage

Het steunpercentage is afhankelijk van welke staatssteunregel van toepassing is op de begunstigde

▶ De-minimis

→ 75%

→ Maximaal bedrag in lopend en twee voorafgaande belastingsjaren:

- × Standaard € 200.000
- × Transportsector € 100.000
- × Landbouwsector € 20.000

 Hoog steunpercentage maar bedrag begrensd

Steunpercentage

▶ Algemene groepsvrijstellingsverordening

→ Kunnen vallen onder milieu-investeringen die verder gaan dan wat wettelijk verplicht is.

→ 40%

× + 10% middelgrote onderneming

× + 20% kleine onderneming

➔ bedrag niet begrensd maar lager steunpercentage

Steunpercentage

▶ Landbouw groepsvrijstellingsverordening (ABER)

- Kunnen vallen onder bepaalde artikelen van de ABER.
- Steunpercentage afhankelijk van betrokken artikel maar lager dan de-minimis

➡ bedrag niet begrensd maar lager steunpercentage

Steunpercentage

▶ Aanmelden bij de Europese Commissie

- Moet gebeuren op basis van de [richtsnoeren betreffende staatssteun voor milieubescherming en energie](#).
- 35% - 55%
- Logge en langlopende procedure, afhankelijk van oordeel van EC

Conclusie steunpercentage

- ▶ Kan bekeken worden per begunstigde en niet per project
- ▶ Bij voorkeur de-minimis tenzij:
 - De-minimisportefeuille is al gebruikt
 - Hoog bedrag

➔ **Ingewikkelde materie !**

- ▶ Aanpak kan nog wijzigen na eerste fase

**Vragen over concrete situatie ?
Neem contact op via proeftuinendroogte@vmm.be**

Uitvoeringstermijn

► Start ?

→ ten vroegste

- × concrete uitvoering op het terrein: na de goedkeuring project
- × beslissing voorzien eind 2022
- × voorbereidend werk mag wel al opgestart zijn!

→ Uiterlijk

- × 6 maanden na goedkeuring gestart zijn
- × Mag om voorbereidende werk gaan dus niet perse al concrete uitvoering op het terrein.

Uitvoeringstermijn

► Klaar ?

→ **Voor juli 2026!**

- × Deadline vanuit Europa (relancebudget)
- × Eindrapportering en eindafrekening moeten uiterlijk in juli 2026 ingediend zijn.
- × Investeringswerken zullen dus vroeger moeten gerealiseerd zijn.

Uitvoeringstermijn is MAXIMAAL 3 jaar en enkele maanden !

Hoe beoordelen we de voorstellen?

PROGRAMMATEAM / JURY

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

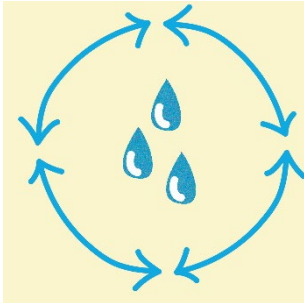

DEPARTEMENT
OMGEVING

ARCHITECTURE
WORKROOM
BRUSSELS

Hoe beoordelen we voorstellen?

A. Beantwoorden aan de doelstelling

- ✓ Water circulair gebruiken verhogen
- ✓ meer water beschikbaar
- ✓ in gebieden met waterstress

40 %

B. Uitvoering en instandhouding

- ✓ Kostenefficiëntie en effectiviteit
- ✓ Duurzaamheid van de realisatie
- ✓ Financiële haalbaarheid op lange termijn
- ✓ Duurzaam materiaalgebruik
- ✓ Duurzaamheid van het samenwerkingsverband op langere termijn

30 %

Hoe beoordelen we voorstellen?

Vlaanderen
is milieu

C. Opschaalbaarheid en maatschappelijke meerwaarde

15 %

- op meerdere plaatsen mogelijk
- Inspireert anderen
- Zet in op kennisverspreiding
- overschrijdt individuele belangen
- Creëert maatschappelijke meerwaarde
 - ✓ Ecologische bijdrage
 - ✓ Klimaatadaptieve bijdrage
 - ✓ Stijgen van de levenskwaliteit
 - ✓ Sociaal-economische meerwaarde

D. Innovativiteit

- op technisch vlak
- op sociaal vlak
- op beleidsmatig vlak
- op juridisch vlak

15 %

voorwaarden

- Enkel de kosten die verder gaan dan wat wettelijk verplicht is
- Project overstijgt privébelang en regulier beheer
- Project in overeenstemming met goedgekeurde beleidsdocumenten
- In overeenstemming met staatssteunregelgeving
- Eindrapportering en –afrekening uiterlijk juli 2026
- Engagement behoud samenwerkingsverband minimaal 10 jaar
- Geen veroordeling in laatste 5 jaar voor misdrijf of inbreuk waardoor de professionele integriteit wordt aangetast

voorwaarden

▶ **REGULIER** subsidiekanaal mogelijk? → Niet via proeftuinen !

→ VLIF

- × O.a. peilgestuurde drainage en bufferbekkens
- × Actuele lijst van subsidiabele niet-productieve investeringen op <https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/vlif-steun/niet-productieve-investeringssteun>
- × Actuele lijst van subsidiabele productieve investeringen op <https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/vlif-steun/vlif-investeringssteun-voor-land-en-tuinbouwers>

→ VLAIO

- × Ecologiepremie+: Meest recente info: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie>

voorwaarden

► Project past in meerdere tijdelijk projectoproepen?

- Initiatiefnemer kiest
- Indienen in meerdere oproepen kan
- Geen dubbele subsidiëring

Overzicht projectoproepen
Bluedeal

op

www.bluedeal.vlaanderen

voorwaarden

▶ **Project is in overeenstemming met de geldende wetgeving op vlak van levering en gebruik van gezuiverd afvalwater**

→ Meer info:

<https://www.vmm.be/water/afvalwater/gezuiverd-afvalwater-aanbieden>

▶ **Als gezuiverd afvalwater gebruikt wordt voor irrigatiewater:**

→ In kader van land- en tuinbouw:

× gebruik en minimale eisen uit bijlage I van de EU re-use-verordening 2020/741

→ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0741>

× Vanaf 26 juni 2023: aan alle bepalingen van EU-verordening 2020/741 conform het **Vlaamse** implementatiekader

voorwaarden

▶ **Als gezuiverd afvalwater gebruikt wordt voor irrigatiewater:**

→ NIET in kader van land- en tuinbouw:

- × **kwaliteitseisen voor de kwaliteitsklasse C** uit tabel 2 van de EUverordening 2020/741 in geval rechtstreeks of onrechtstreeks contact via verneveling, beregening of het gebruik van besproeide terreinen niet kan worden uitgesloten.
- × **De kwaliteitseisen voor de kwaliteitsklasse D** uit tabel 2 van de EUverordening 2020/741 in geval er geen rechtstreeks of onrechtstreeks contact via verneveling, beregening of het gebruik van besproeide terreinen is.

voorwaarden

▶ Do not significant harm (DNSH) analyse

→ Vraag vanuit Europa voor besteding Europese middelen

→ Projecten mogen geen ernstige afbreuk doen aan:

- × de mitigatie van de klimaatverandering
- × de adaptatie aan de klimaatverandering
- × het water en marine leven (inclusief grondwater)
- × de circulaire economie
- × preventie en controle van vervuiling
- × biodiversiteit en ecosystemen

→ Analyse te maken bij definitieve aanvraag

➔ **Ondersteuning via proeftuinendroogte@vmm.be**

communicatie en engagement

- Twee maal per jaar rapporteren over de voortgang
- Communicatie naar brede publiek (projectfiche op website)
- Actieve deelname aan kennisontwikkeling en –deling o.a. via workshops

Proeftuinen Droogte

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Ludwina Couck van Excelsior bij een blaas met regenwater: 'Voorlopig komt het nog niet goedkoper uit dan leidingwater.' © Bart Dewaale

WASSERIJ EXCELSIOR (NINOVE)
Regenwater wordt waswater

LANDBOUW

Limburgse boeren houden hun water vast

In Noord-Limburg proberen landbouwers verstandiger te draineren, waardoor het grondwaterpeil met minstens tien centimeter kan stijgen. 'Het werkt zoals een stop in een badkuip.'

Tom Ysebaert
Vrijdag 6 november 2020 om 3:25 uur

Gerard Vangerven: 'Het water komt omhoog als ik het nodig heb en ik krijg het weg, wanneer ik het land moet bewerken.' © Sebastian Steveneris

Uitbetaling subsidie

- ▶ **Uitbetaling in 2 of 3 schijven**
 - 30% bij definitieve goedkeuring
 - 30% als op basis van facturen aangetoond wordt dat 60% van de geraamde kosten gemaakt zijn → Optioneel
 - Saldo: na indiening eindrapportage en eindafrekening
- ▶ **Omkaderingskosten**
 - Enkel obv facturen aan begunstigde subsidie
 - Eigen overheadkosten komen niet in aanmerking
- ▶ **Maximaal 75 % of lager steunpercentage van bewezen kosten**
 - Kosten lager dan raming → subsidie lager
 - kosten hoger dan raming → GEEN bijkomende subsidie
- ▶ **Enkel kosten gemaakt binnen uitvoeringstermijn komen in aanmerking**

TRAJECT PROEFTUINEN DROOGTE 2022

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Traject in 2 fasen

FASE 1

BEGELEIDING & VERFIJNING

FASE 2

SELECTIE & GOEDKEURING

1. Begeleiding en verfijning

- Deadline eerste voorstel: 30 mei 2021 om 12 uur
- Deelnemen via [invulformulier begeleidingsfase](#) aan proeftuinendroogte@vmm.be Begeleidingsdagen op 30/06, 01/07 en 05/07
 - × Presentatie/pitch door initiatiefnemer
 - × Keuze fysiek of online
 - × Gesprek 30 minuten met juryleden
 - × Feedback over slaagkansen
 - × Suggesties om project te verbeteren
 - × Vragen beantwoorden + vragen stellen
- Deelname aan begeleidingsfase is verplicht
- Veel voorstellen → preselectie op basis van formulier mogelijk

Oproep voor proeftuinen droogte 2022 – de begeleidingsfase

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Integraal Waterbeleid

Dokter de Moorstraat 24-26, 9300 AALST

T-053-72-65-51

proeftuinendroogte@vmm.be

www.vmm.be

Algemene gegevens van het project

Geef de naam van het project.

De naam kan later aangepast worden.

naam-project:

naam-project:

Algemene gegevens van de aanvrager

Vul de gegevens van de onderneming in.

naam:

hoofdactiviteit:

KBO-nummert:

Samenwerkingsverbanden met partners

Welke partners maken deel uit van het samenwerkingsverband?

Vermeld ook de partners waarmee u nog in gesprek bent. Wanneer het van toepassing is, vermeld ook de partners die niet in aanmerking komen voor een investeringssubsidie zoals wetenschappelijke – of ondersteunende organisaties, studiebureaus, ...).

¶

U kunt in een latere fase nog extra partners toevoegen.

○○○○○

Beschrijving van het project

Beschrijf waarover het project gaat en wat je ermee wilt bereiken.

Schrijf maximum één volledige pagina.

○○○○○

Beschrijf op welke manier het project de waterbeschikbaarheid en/of het circulair watergebruik verhoogt. Ga ook kort in op de andere beoordelingscriteria.

U vindt de beoordelingscriteria in artikel 5 van het subsidiereglement. Schrijf maximum anderhalve pagina.

○○○○○

Situering van het project

Vul de adresgegevens in van het project.

straat-en-nummert: ○○○○○

postnummer-en-gemeentes: ○○○○○

Voeg een luchtfoto of een plattegrond van het project toe, waar u de inplanting van het project toont.

Verklaring

10: Duid aan wat van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- Ik ben op de hoogte van de informatie uit het subsidiereglement.
- Ik ben op de hoogte van de staatssteunregelgeving en de de-minimisregeling kan WEL toegepast worden in het kader van mijn projectvoorstel.
- Ik ben op de hoogte van de staatssteunregelgeving. De de-minimis kan NIET toegepast worden in het kader van mijn projectvoorstel.
- Het voorgestelde project is nog niet in uitvoering.
- Mijn projectvoorstel kan uitgevoerd worden voor juli 2026.
- Ik ben bereid om deel te nemen aan communicatie-initiatieven om mijn project bekend te maken en binnen het project opgebouwde kennis te verspreiden.
- Er loopt geen procedure voor een misdrijf of een andere inbreuk waardoor mijn professionele integriteit wordt aangetast, overeenkomstig de relevante bepaling uit artikel 4 van het subsidiereglement, en dit was ook in de laatste vijf jaar niet het geval.

Bij te voegen bewijsstukken

11: Verzamel alle bijlagen uit de vragen 9 en 10.

- Verduidelijking van de ruimtelijke situering
- financieringsplan

Voorbeeld ruimtelijke situering

Vlaanderen
is milieu

Voorbeeld ruimtelijke situering

Situering, ligging en schets van problematiek

VW Maxburg BV en COMECONV – locatie – Kettingdreef 7, 2321 Hoogstraten

VW Maxburg is een tomaten productie- en verpakkingsbedrijf dat duurzaam en efficiënt in kassen teelt op matten van steenwol. Het water met de meststoffen wordt opgevangen en zoveel mogelijk hergebruikt

Jaarlijkse behoefte aan 900 l/m² voor de teelt

5 bassins aanwezig voor opvang tot 35.000m³ hemelwater – momenteel 3 ervan afgedekt met afdekzeil (ontevreden over resultaat van deze afdekking)

oppervlakte van 23 ha aan serres voor opvang en afleiding van hemelwater

WKK- centrale verzorgt de verwarming van de kassen - De CO₂ die daarbij vrijkomt wordt gebruikt om de gewassen te laten groeien.
VW Maxburg kiest in de toekomst voor hernieuwbare energie uit zonnepanelen voor een duurzame oplossing. (ClicFloats) Zo werkt dit bedrijf mee aan een klimaat neutrale toekomst.

Comeco NV is een grote varkensverwerker. Met meer dan 150 gekwalificeerde medewerkers worden er op jaarbasis 1,2 miljoen varkens verwerkt. Comeco maakt deel uit van Belgian Pork Group.

Jaarlijkse behoefte aan 150.000 m³ water van drinkwaterkwaliteit (deze kwaliteitsnorm is verplicht binnen de voedingssector) (proceswater)

3 hemelwatertanken beschikbaar voor 653 m³. Hemelwater wordt gebruikt voor de verdampingscondensoren van de koeling.

Het gebruikte proceswater wordt geloosd en voldoet aan de oppervlaktewatervormen en sectorale normen.

Energievoorziening uit gas voor opwarming water.

Financieringsplan

► Sjabloon downloaden op de website

Naam van de initiatiefnemer			
Projecttitel			
Naam van begunstigde(n) subsidie			
Nummer	Beschrijving van de kost - enkel investeringskosten komen in aanmerking	Raming van de kostprijs	Toelichting (welke begunstigde draagt de kost) en eventuele opmerking
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
<i>Voeg eventueel bijkomende rijen toe</i>			
	TOTAAL	€ 0	<i>automatische berekening</i>
	andere al toegewezen subsidie voor deze projectkosten	€ 0	<i>automatisch invulling</i>
	totaal zonder de toegewezen subsidie	€ 0	<i>automatische berekening</i>
<i>Geef hieronder het percentage voor omkaderende activiteiten - maximaal 20% (te verantwoorden in aanvraagformulier)</i>			
	kosten voor omkaderende activiteiten	€ 0	<i>automatische berekening van ingegeven percentage</i>
	TOTAAL waarop subsidiebedrag berekend wordt	€ 0	<i>automatische berekening</i>
	berekening van de subsidie aan 75%	€ 0	<i>automatische berekening - indicatief - over te nemen in het aanvraagformulier</i>
	Indien u minder dan 75 % subsidie aanvraagt, geef dan het gewenste subsidiepercentage in.		<i>inbrengen van gewenst subsidiepercentage indien minder dan 75 %</i>
	berekening van de subsidie aan verlaagde subsidiepercentage	€ 0	<i>automatische berekening - indicatief - over te nemen in het aanvraagformulier</i>
		Toegewezen of ontvangen	

2. Selectie en goedkeuring

- ▶ **Deadline definitief voorstel: 7 september 2022 om 12 uur**

- ▶ **Deelnemen via *invulformulier beoordelingsfase* aan proeftuinendroogte@vmm.be (downloaden via de website)**
 - Uitgebreidere projectbeschrijving
 - Ingaan op doelstellingen en beoordelingscriteria
 - Ingaan op feedback begeleidingsdagen
 - Alle partners ondertekenen een engagementsverklaring
 - DNSH-analyse
 - Formele voorwaarden zullen dan moeten gestaafd worden

- ▶ **Bijkomende pitch als jury dit nodig acht**

2. Selectie en goedkeuring

Jury beoordeelt op basis van beoordelingscriteria.

Programmateam maakt selectie o.b.v. juryverslag voor maximaal het beschikbare budget (ong. 5,5 miljoen euro)

Minister of Vlaamse Regering neemt definitieve beslissing via subsidiebesluit.

VMM brengt initiatiefnemers op de hoogte
Eind 2022

Meer informatie ?

- ▶ <https://www.vmm.be/water/projecten/proeftuinen-droogte/projectoproep-2022/>
- ▶ Contact via proeftuinendroogte@vmm.be

Vragen of suggesties?

